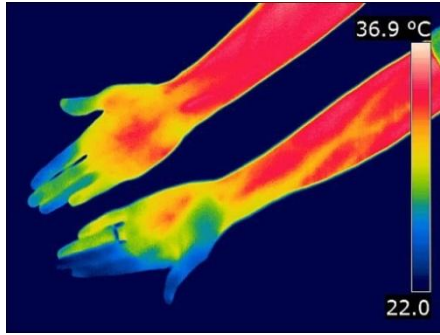

Lista zadań nr 4 – Dynamika, siła zależna od położenia (1h)

(b) Dynamika punktu (siła zależna od czasu $m\mathbf{a}=\mathbf{F}(t)$)

Zad. 4.1 Na cząstkę o masie $m = 1 \text{ kg}$ działa siła zależna od czasu opisana w następujący sposób:

$$\mathbf{F}(t) = t^2 \cdot \hat{i} + t \cdot \hat{j}$$

Policz minimalną drogę, jaką pokona cząstka po czasie $t=10 \text{ s}$ przyjmując układ współrzędnych

(x, y, z, t) w miejscu rozpoczęcia się ruchu oraz zakładając, że dla $t=0$, $\mathbf{R}(0,0,0)$ i $\mathbf{V}(0, 0, 0)$.

Zad.4.2* Na cząstkę o masie $m=1\text{kg}$ działa siła zależna od czasu opisana w następujący sposób:

$$\mathbf{F}(t) = \sin(t) \cdot t^2 \cdot \hat{i} + e^t \cdot \hat{j}.$$

Policz, jaka będzie prędkość cząstki po 10 s, gdy warunki początkowe dla tego zagadnienia są następujące:

$\mathbf{R}_0(t=0)=(2, 3, 5) \text{ [m]}$ oraz $\mathbf{V}_0(t=0)= (10, 20, 30) \text{ [km/h]}$.

UWAGA: Całkowanie przez części

$$\int f(x)g(x)dx = \int h'(x)g(x)dx = h(x)g(x) - \int h(x)g'(x)dx$$

Zad. 4.3 Na cząstkę o masie $m = 1\text{kg}$ działa siła zależna od czasu opisana w następujący sposób:

$\mathbf{F}(t) = (t^2, t, \cos(t))$. Jak zależy od czasu będzie wektor wodzący tej cząstki. Zakładamy, że dla $t=0$, $\mathbf{R}(0,0,0)$ i $\mathbf{V}(0, 0, 0)$.

Zad. 4.4 Punkt materialny porusza się w płaszczyźnie xy , przy czym jego ruch opisany jest równania $x = at$ $y=bt-ct^2$, gdzie $a=50\text{cm/s}$, $b=200\text{cm/s}$, $c=25\text{cm/s}^2$. Znaleźć po upływie czasu $t=3\text{s}$: a) wartość prędkości i przyspieszenia punktu; b) kąt między wektorami prędkości i przyspieszenia.

Zad. 4.5 Ciało o masie $m=1\text{kg}$ w chwili $t=0$ znajduje się w punkcie $x_0 = 0$ i ma prędkość $V_0 = 0$. W chwili $t=0$ zaczyna działać na nie siła zależna od czasu: $\mathbf{F}(t) = A\sin(\omega t)\mathbf{i}$. Opisać ruch tego ciała.

UWAGA: Całkowanie funkcji złożonej

Zad. 4.6 Ruch można przybliżyć równaniami parametrycznymi: $x(t) = \cos(Bt^2)$, $y(t) = A\sin(Bt^2)$, gdzie A oraz B to stałe parametry. Znajdź równania ruchu dla tego zagadnienia ($V(t)$, $a(t)$, $F(t)$).

Zad. 4.7 Ruch punktu materialnego w biegunowym układzie odniesienia opisują równania:

$R=bt$, $\phi =c/t$, gdzie $c=const$. Znajdź tor ruchu, prędkość i przyspieszenie punktu, jako funkcję czasu.

(c) Dynamika punktu (siła zależna od prędkości $ma=F(V)$)

Zad. 4.8 Na samochód o masie m działa siła hamująca ruch, proporcjonalna do prędkości $F=-kV$, gdzie k jest stałą. Znajdź: (a) zależność prędkości ciała od czasu, (b) jaką drogę przebędzie ciało do chwili zatrzymania się. Prędkość początkowa ciała V_0 .

Zad.4.9 Na samochód o masie m działa siła hamująca $F=-kV^3$, gdzie k jest stałą. Znajdź: (a) zależność prędkości ciała od czasu, (b) jaką drogę przebędzie ciało do chwili zatrzymania się. Prędkość początkowa ciała V_0 .

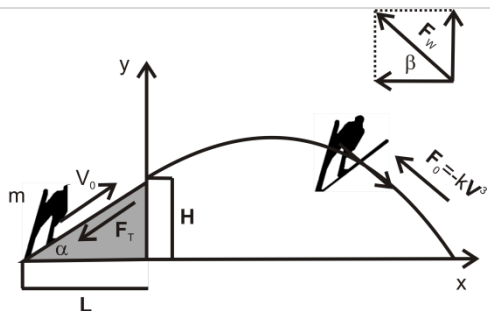
Zad*. 4.10 Kulka z pistoletu o masie m została wystrzelona z karabinu pionowo w dół z wysokości $H=10\text{m}$ nad poziomem basenu z prędkością $V_0=100\text{m/s}$. Jaką będzie miała prędkość po 2s od zanurzenia w wodzie, przy założeniu, że działa na nią siła oporu ośrodka proporcjonalna do jej prędkości.

Zad.4.11* Znaleźć równania ruchu oraz równania toru cząstki o masie m oraz ładunku elektrycznym q poruszającej się w stałym jednorodnym polu magnetycznym o indukcji \mathbf{B} . Siła jaka działa na taką cząstkę wyraża się następującym wzorem: $\mathbf{F} = q\mathbf{V} \times \mathbf{B}$. Dane początkowe $V_0 \neq 0$, $R_0=0$. Zaniedbać działanie na cząstkę siły grawitacji.

UWAGA: pomocne może być skorzystanie z właściwości liczb zespolonych oraz wzorów Eulera

	<p>$z = x + iy = z (\cos(\alpha) + i\sin(\alpha)) = z e^{i\alpha}$, gdzie $i^2 = -1$</p> <p>$\text{Re}(z)=a$ (część rzeczywista liczby z)</p> <p>$\text{Im}(z)=b$ (część urojona liczby z)</p> $\begin{cases} e^{ix} = \cos x + i \sin x \\ e^{-ix} = \cos x - i \sin x \end{cases}$ <p style="text-align: right;">Wzory Eulera</p>
--	---

Zad.4.12* Skoczek przy wejściu w próg miał prędkość V_{01} . Podczas lotu działają na niego dodatkowo zależna od prędkości siła oporu powietrza $F_0 = -kV^3$ skierowana przeciwnie do jego prędkości oraz stała siła wiatru F_w . Wyznacz zależność prędkości lotu skoczka od czasu oraz zasięg jego skoku. Jakie parametry znacząco określają ten zasięg?

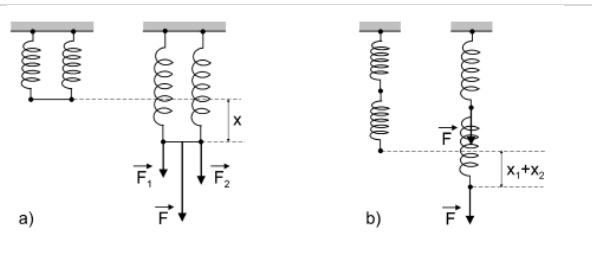

UWAGA: Całkowanie przez podstawienie

$$\frac{dy}{dt} = f(by+c) \text{ podstawić } u = by+c \text{ a następnie } \frac{du}{dt} = b \frac{dy}{dt}$$

(d) Dynamika punktu (siła zależna od położenia $ma=F(x)$)

Zad. 4.13 Jak zmieni się okres drgań pionowych ciężaru wiszącego na dwóch jednakowych sprężynach, gdy połączenie szeregowe sprężyn zostanie zastąpione połączeniem równoległym?

Zad. 4.14 Samochód o łącznej masie 1300 kg posiada zawieszenie, na które składają się cztery sprężyny. Każda ze sprężyn charakteryzuje się stałą o wartości: 20 000 N/m. Jeżeli dwie osoby wejdą do tego samochodu o łącznej masie 160 kg jaka będzie częstotliwość drgań samochodu po najechaniu dziury w drodze. Założyć równomierny rozkład masy oraz brak tłumienia. Ile czasu zajmie wykonanie dwóch pełnych drgań przez samochód?

Zad. 4.15 Na poziomym, doskonale gładkim stole leży przymocowane sprężyną do ściany ciało o masie M . W ciało trafia pocisk o masie m , lecący poziomo z prędkością V i zostaje w nim. Po zderzeniu ciało wraz z pociskiem wykonuje drgania harmoniczne z amplitudą A . Wyznaczyć częstotliwość tych drgań.

Zad. 4.16 Pozioma platforma wykonuje drgania o amplitudzie A . Jak może być maksymalna częstotliwość drgań platformy, by leżące na niej ciało nie oderwało się (a) w kierunku poziomym, (b) pionowym? Współczynnik tarcia ciało-platforma wynosi f .

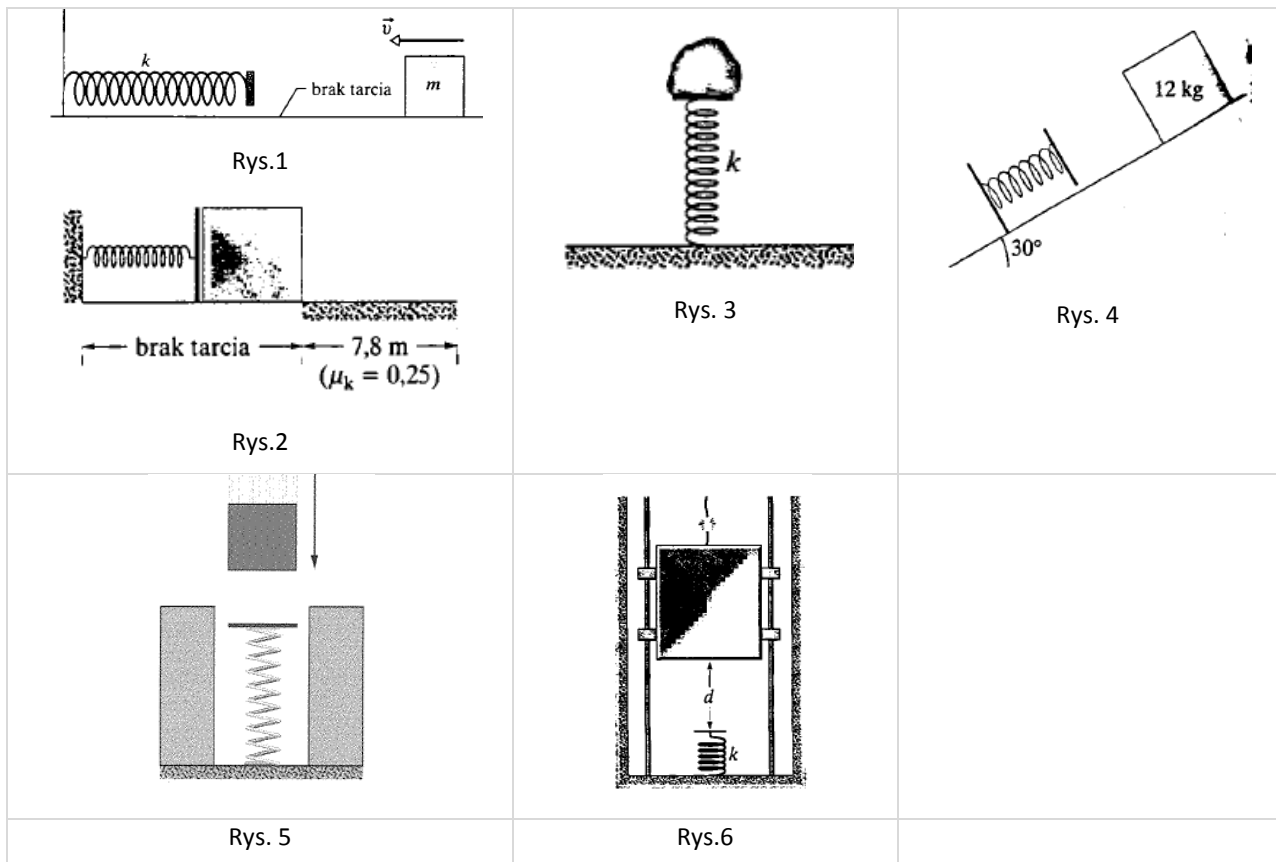
Zad. 4.17* Rowerzysta wraz z rowerem o łącznej masie 80 kg spadają z wysokości 3m. Policz/oszacuj, po jakim czasie amplituda drgań amortyzatorów przy kołach roweru będzie dziesięciokrotnie mniejsza niż ich maksymalne wychylenie. Założenia: masa rowerzysty wraz z rowerem odkłada się jednakowo na amortyzatorach, amortyzator stanowią dwie sprężyny połączone równolegle zanurzone w oleju. Zakładamy $k = 20\,000\text{ N/m}$.

Zad. 4. 18 Na Rys. 1 przedstawiono skrzynię o masie 0.4 kg ślizgającą się bez tarcia po poziomej ladzie z prędkością $V=0.5\text{m/s}$. W pewnej chwili wpada ona na swobodny koniec sprężyny o stałej sprężystości $k=750\text{N/m}$ w wyniku czego sprężyna jest ściskana. O jaki dystans d będzie skrócona sprężyna w chwili gdy skrzynia zwolni do prędkości równej zero ?

Zad. 4.19 Na Rys. 2 przedstawiono klocek o masie 3.5 kg wprowadzony w ruch przyspieszony przez ściśniętą sprężynę o stałej sprężystości 640N/m . Gdy sprężyna osiąga długość, odpowiadającą stanowi, w którym jest nieodkształcona, klocek odrywa się od niej i porusza się po powierzchni poziomej aż do zatrzymania się, przebywając przy tym drogę 7.8 m. Współczynnik tarcia kinetycznego między klockiem a tą powierzchnią wynosi 0.25. a) O ile wzrasta przy tym energia termiczna układu klocek-podłoże? b) Ile wynosi maksymalna energia kinetyczna klocka? c) O ile była ściśnięta sprężyna, gdy rozpoczął się ruch klocka?

Zad. 4. 20 Na Rys.3 przedstawiono kamień o masie 8kg spoczywający na ustawionej pionowo sprężynie. Sprężyna jest ściśnięta o 10 cm. A) ile wynosi stała sprężystości tej sprężyny? b) naciskając na kamień, przemieszczamy go w dół o dalsze 30 cm, przy czym zwalniamy nacisk. Ile wynosi energia potencjalna sprężystości ściśniętej sprężyny tuż przed zwolnieniem nacisku? Ile wynosi zmiana grawitacyjnej energii potencjalnej układu kamień-Ziemia w czasie ruchu kamienia, od punktu zwolnienia nacisku do punktu jego największego wzniesienia? d) Na jaką największą wysokość – licząc od punktu zwolnienia nacisku- wzniesie się kamień?

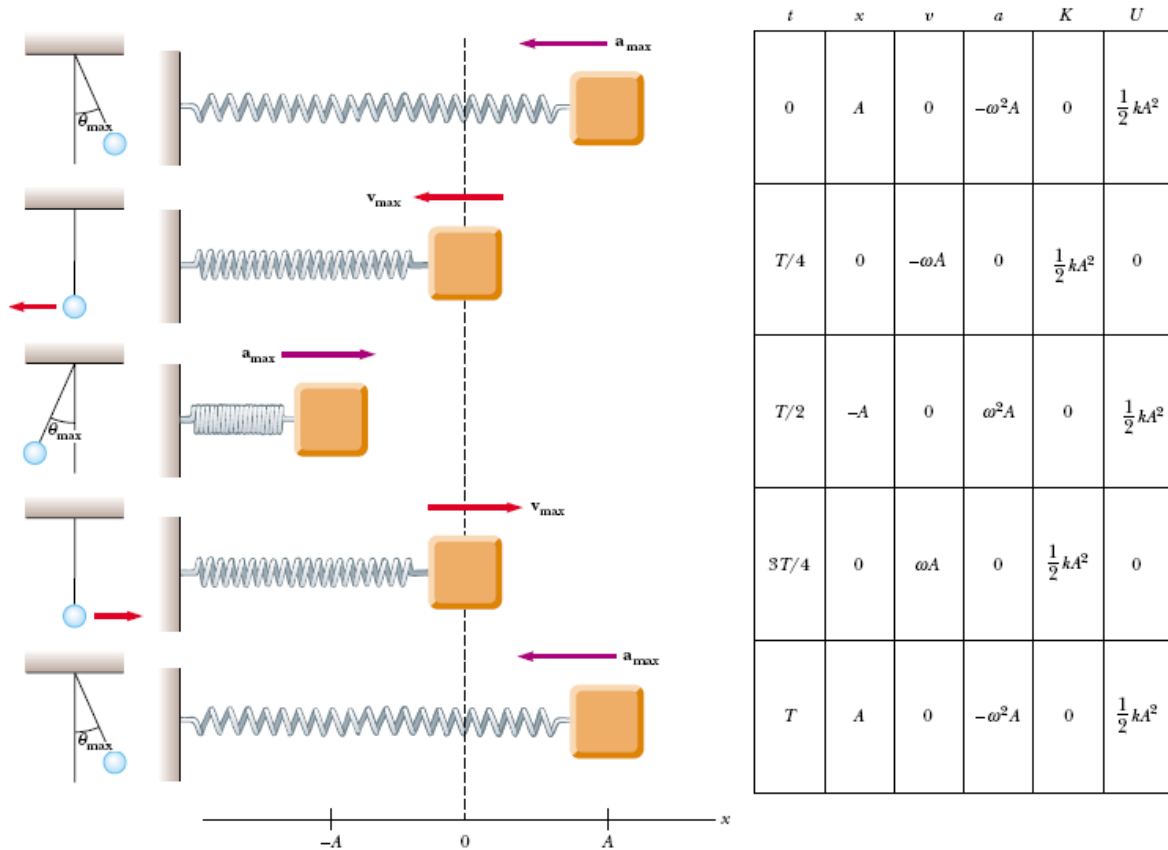
Zad. 4.21 jak pokazano na Rys.4, klocek o masie 12kg znajdujący się początkowo w spoczynku, zaczyna poruszać się bez tarcia wzdłuż równi pochyłej o kącie nachylenia 30° . Na jego drodze znajduje się sprężyna, którą można ścisnąć o 2 cm, działając na nią siłą 27 N. Klocek zwalnia do prędkości równej zero po ściśnięciu sprężyny o 5.5 cm. a) Jaka drogę przebył klocek wzdłuż równi od punktu w którym ponownie osiągnął prędkość równą zero? b) Ile wynosiła prędkość klocka w chwili jego zetknięcia ze sprężyną ?

Zad. 4.22 (Rys.5) Klocek o masie 250 g spada na nieodkształconą sprężynę pionową o stałej sprężystości $k = 2.5 \text{ N/m}$. Po zetknięciu ze sprężyną klocek ścisną ją o 12 cm, do osiągnięcia przez niego prędkości równej zero. Jaka praca zostaje wykonana nad klockiem w czasie ściskania sprężyny przez: a) działającą na niego siłę ciężkości, b) siłę sprężystości sprężyny ?, c) Ile wynosiła prędkość klocka w chwili jego dotarcia do sprężyny (pomiń tarcie)? d) Ile wynosiłoby maksymalne ściśnięcie sprężyny, gdyby prędkość klocka w chwili dotarcia do sprężyny była dwukrotnie większa?

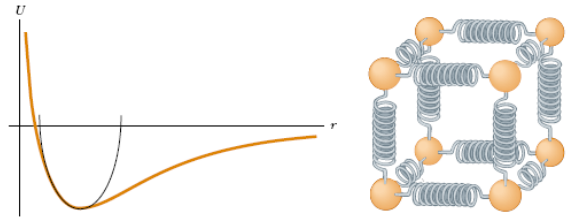
Zad. 4.24 (Rys. 6) Lina, na której zawieszona jest kabina windy, urywa się gdy kabina stoi na pierwszym piętrze, a jej podłoga znajduje się na wysokości $d = 3.7 \text{ m}$ nad sprężyną amortyzującą, o stałej sprężystości $k = 0.15 \text{ MN/m}$. Układ zabezpieczający zwiększa wtedy docisk uchwytów kabiny do szyn windy, tak że ruch kabiny utrudnia siła tarcia o

wartości 4.4 kN. a) Wyznacz prędkość kabiny w chwili jej dotarcia do sprężyny amortyzującej, b) wyznacz długość odcinka x , o jaki maksymalnie zostanie ściśnięta sprężyna (siła działa także podczas ściskania sprężyny), c) wyznacz wysokość, na jaką wzniesie się potem ponownie kabina wzdłuż szybu, d) korzystając z zasady zachowania energii, wyznacz w przybliżeniu całkowitą drogę, przebytą przez kabinę do jej zatrzymania. Siła tarcia jest zero gdy winda się nie porusza.

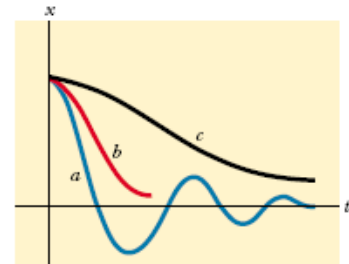
Analogie pomiędzy ruchem oscylatora, a ruchem wahadła matematycznego.

Zad. A Na ciało o masie m działa siła $\mathbf{F} = (-k_1x, -k_2y)$. Jak wyglądać będzie trajektoria takiego punktu w dla (a) $k_1=k_2$, (b) $k_1 < k_2$, (c) $k_1 > k_2$. Jaką funkcyjną zależność od wychylenia $U(x)$ będzie miała energia kinetyczna takiego trójwymiarowego układu?

Zad. B. Ciało o masie m zaczepiono na sprężynie, zanurzone w cieczy i wprowadzono w ruch. Przeanalizuj, dla jakich warunków w układzie otrzymamy zależności położenia od czasu $x(t)$ przedstawione na rysunku.

Zad. C (Prąd zmienny) Do drgań w obwodzie RLC, zawierającym szeregowo połączone opór R , indukcyjność L i pojemność C stosuje się takie samo równanie różniczkowe jak dla układu masa – sprężyna wykonującego drgania tłumione. Równanie dla natężenia prądu ma wówczas postać:

$$L \frac{d^2 I}{dt^2} + R \frac{dI}{dt} + \frac{1}{C} I = 0$$

Przez analogię z układem mechanicznym (masa – sprężyna) znaleźć:

- równanie opisujące zależność $I(t)$,
- wyrazić parametry występujące w równaniu $I(t)$ przez R , L , C .

Zad. D (Model Drudego-Lorenza) Pod wpływem zewnętrznego pola elektromagnetycznego działającego na materię, znajdujący się w niej ładunek elektryczny wykonywać zaczyna drgania opisane równaniem postaci:

$$m \frac{d^2 x}{dt^2} + m\omega_0^2 x + \gamma m \frac{dx}{dt} = -q\vec{E},$$

gdzie x to wychylenie ładunku q z położenia równowagi, γ to współczynnik tłumienia, a $\vec{E} = \vec{E}_s \exp(-i\omega t)$ opisuje pole elektromagnetyczne. Pokazać, dla jakiej częstotliwości fali padającej otrzymamy maksymalny moment dipolowy, gdy zdefiniowany jest on jako: $\mathbf{d} = \mathbf{x} \cdot q$?